

OSOGUNEKO ERAKASKERA

2001-2002. IKAS-URTEA.

I ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

- 1- Zertako, miliun horrek bazaukan harramantza bat?
- 2- Zuen ustez zer zen egiazko jokoa?
- 3- Zertako emutak ekaez ziren?

Haria 2000-2001. IKAS-URTEAN -

1923

II UHALDEA 9

Etzen alabainan haurrik ere, ohartua etzenik miliun horrek bazaukala arramantz puska bat; galdata izana zela goixko: hedoia lehertu ta hirugarren egunean, itsura, nehork etzakielarik oraino xuxen zombatetaraino zoazken Euskal-Herriko galtzeak, ez eta ere guziak nun ziren.

Tokien ikusten ibil lehenik, xeheki, eta gero galda laguntza, ikusi makurren arabera: hau ziteken, hau, egiazko jokoa...

Horiek hola, zertan dugu gure erregebidia? Hein berean; ez da oraino egirik, deus. Zortzi gunetan itsuski lehertua dago, arrunt hautsia, eta barna. Harrizko arku gora bezain azkar bat-zu eraiki beharko gune hetan.

Garaitiko eremu guzian, bertzalde, larrutuz da biziraino, han-hemenka arrail batzuekin, —ez denean lur puska edo arbola erori batzuez trabatua. Iduri zuen bazela hor lana bi gizon andanentzat; alde batetik, kantonieren eta jornalere batzuentzat; bertzetik, «genia»-ko konpainia bat edo bientzat; hek egin zezatela erre-xena; hok aldiz, beren gain har zubien xutik ezartzea, eta erroitz handienen betetzea. Zentzuak, gure iduriko, hola manatzen zuen.

Etzitaken alabainan lan guzia kantonieren eskuko utz; nundik bilduko zuten hok jornalerrik aski? Sobera xuhur ahal da lan-gilea, bai mendien haraindian, bai hunaindian!

33. IZAN Potentiel Imparfait

- Ni izan ninteken = je pouvais être
- Hi izan hinteken = tu pouvais être
- Zu izan zintezken = vous pouviez être
- Hura izan ziteken = il pouvait être = zitaken
- Gu izan gintezken = nous pouvions être
- Zuek izan zintezketen = vous pouviez être
- Hek izan zitezken = ils pouvaient être

34. JOAN. Régime Indirect. Indicatif. Imparfait

- Pluriel. Hek zoatzin = ils allaient
- Hek(eux) zoazkitan = ils m'allaient
 - zoazkizun = ils vous allaient
 - zoazkion = ils lui allaient
 - zoazkigun = ils nous allaient
 - zoazkizuen = ils vous allaient
 - zoazkien = ils leur allaient = zoazken

III ADITZ IKASKUNTZA

- 31. bazaukala 32. etzakielarik
- 33. Hau ziteken, zitaken. 34. zombatetaraino zoazken
- 35 lehertua dago 36. Iduri zuen
- 37 egin zezatela.

31. EDUKI. Indicatif Imparfait.

	Hura = le	Heiek = les
Nik naukan	= je le tenais	• nauzkan
Hik naukan	= tu le tenais	• haurzkan
Zuk zinaukan	= vs le teniez	• zinaurzkan
Harek zaukan	= il le tenait	• zaurzkan
Guik ginaukan	= nous l'estenions	• ginaurzkan
Zuek zinaukaten	= vs l'esteniez	• zinaurzkatzen
Heiek zaukaten	= ils l'estenaient	• zaurzkatzen

32. JAKIN. Indicatif.

	Présent	C. D. S	Imparfait
Nik dakit	= je le sais		Nik nahien = je le savais
Hik dakikizu	= tu le sais		Hik nahien = tu le savais
Zuk dakizue	= vous le savez		Zuk zinahien = vs le saviez
Harek daki	= il le sait		Harek zahien = il le savait
Guik dakizue	= nous le savons		Guik ginahien = nous le savions
Zuek dakizue	= vs le savez		Zuek zinahien = vs le saviez
Heiek dakite	= ils le savent		Heiek zahiten = ils le savaient

	C. D. P.	
Dakit ou dakizkit	= je les sais	Nahien ou nahizkien = je les savais
Dakitue ou dakizkitue	= ils les savent	Zahiten ou zahizkituen = ils les savaient